

I Saló del Còmic i la Il·lustració

Una nova «cultura» en desenvolupament

De manera semblant a Angulema i Lucca, Barcelona ha acollit durant cinc dies el Primer Saló del Còmic i la Il·lustració celebrat a Espanya.

Aquesta important iniciativa sorgeix oportunament, en el moment que els mitjans de comunicació visual amb predomini de la imatge assoleixen els màxims nivells de difusió.

Convé ara constatar que Espanya és un país de professionals de fama i que la Ciutat Comtal compta amb més de cinc-centes persones dedicades a aquesta professió.

Les primeres sèries de vinyetes amb textos en forma d'entrepans o globus eren destinades de bell antuvi a un públic infantil i van sorgir en el nostre país a principi de segle, a les pàgines de revistes tan populars com «Gente Menuda» (suplement de «Blanco y Negro»), «En Patufet», «TBO», «Pulgarcito», «La Risa», etc. Compostes en la major part d'histories d'aventures i humorístiques, les revistes de còmics s'han vist envaïdes darrerament per la ciència-ficció, l'erotisme i àdhuc la pornografia, i han passat per aquesta mateixa raó a ser ara lectura preferida d'un públic adult i massificat, interessat únicament en l'evasió. Atès el gran increment de vendes d'aquestes publicacions, una manifestació com la que ha tingut lloc a Barcelona pot permetre un millor coneixement de la producció espanyola, així com una valoració més justa d'allò que de les seves pàgines atrau un públic tan majoritari.

Segons que exposen els organitzadors del certamen, aquest primer Saló tendeix a assolir diverses finalitats. Pensant en el públic visitant, constitueix un primer intent d'acostar aquest als autors i il·lustradors per mitjà de la gran exposició d'originals que es poden contemplar i al mateix temps destacar la funció no solament recreativa sinó també pedagògica que pot desplegar el ja anomenat popularment «novè art».

Pel que fa als artistes, és una experiència que permet de fer sortir de l'anonimat il·lustradors i guionistes; aquests darrers, els parents pobres del mitjà, poc coneguts i pitjor retribuïts. És també una bona oportunitat perquè els dibuixants, mal anomenats «solitaris i incults», es puguin conèixer entre ells, acurar treballs i idees i sobretot entrar en contacte amb els medis editorials.

Els editors espanyols d'àlbums i revistes: «Totem», «Cimoc», «1984», Bruguera, Grijalbo, Juventud, s'han presentat també a la crida dels organitzadors i és de preveure que en certaments vinents la participació d'aquests últims serà veritablement important i hi seran representats tots els qui en la historieta figuren, tant nacionals com estrangers.

En l'exposició que se'ns ofereix, ens hauria agradat de veure-hi una mica més d'ordre i representativitat del mitjà i confrontar en l'exposició originals dels grans dibuixants espanyols i estrangers d'ahir, d'avui i de sempre, pioners d'una nova narrativa, de singulars característiques. Sense cap dubte, tot plegat hauria donat més relleu a la manifestació.

El muntatge mateix queda força confús i resulta difícil que el visitant es pugui fer una idea concreta de l'evolució del còmic i de les seves diferents tendències temàtiques. Aquí hi ha una autèntica manca de coherència i de rigor.

Essent com és una bona idea haver acceptat tots els treballs rebuts, trobem a faltar no una selecció prèvia sinó la

presència d'unes pautes o temes, presentats en blocs diferents que reuneixin: western, ciència-ficció, humor, policíac, etc. Amb això s'hauria aconseguit una presentació dels temes en desenvolupament molt més dinàmica.

Tot i això, dins d'aquest garbuix divertit, convé destacar els treballs de dibuixants de talla internacional com Francisco Ibáñez (Mortadelo y Filemón), Luis Bermejo (El señor de los Anillos), José Ortiz (Sigur, el vikingo), Víctor de la Fuente (Haggarth), Carlos Giménez (Auxilio Social), Juan López «Jan» (Super López), etc. Cal assenyalar aquí, com a menció especial, la reincorporació a la historieta de Man-

fred Sommer, veterà de les publicacions de Bruguera, que ara com a il·lustrador i guionista arriba trepitjant ferm amb un personatge «Frank Cappa» de la talla gràfica i literària del «Corto Maltesse» d'Hugo Pratt.

L'escassetat de guionistes que assola el nostre país ens impedeix d'anomenar els molt pocs que hi són representats. Així és que passem per alt aquest apartat tot esperant que molt aviat en la nostra historieta, al costat de la bellesa gràfica dels nostres dibuixants, puguem admirar la categoria dels continguts narratius.

Aspecte important de la manifestació ha estat sens cap mena de dubte el de-

scobriment d'un ampli ventall d'il·lustradors: Paula Rznickova «Acarin», Montse Ginestà, Carme Peris i Carme Sdevendell, els dibuixos de les quals poden ara mateix figurar, brillant al mateix nivell que les estrangeres, en les col·leccions «Benjamín» i «Junior» de Gallimard, editades a Espanya per Altea.

He deixat per al final les seccions dedicades al còmic anomenat «marginal» i el presentat com a «tebeo didàctic», perquè són totes dues, de manera indiscutible, les millors del Saló.

En aquesta darrera, treballs com «Historia de Navarra», de Rafael Ramos i Felipe Herández, «Historia de les Balears», de l'equip «Botifarra» i la «Historia del País Gallego», de l'equip «Nono-Art», que constitueixen magnífics exemples de l'aplicació del còmic a l'ensenyament, amb uns continguts històrics plens d'aguda amenitat.

En l'apartat marginal, vull assenyalar aquí els noms de Nazari, El Cubri, Mariscal, El Hortelano, Ops, Gallardo i Mediavilla, Swarte i tants altres col·laboradors de revistes com «El Vibora» i «Bésame mucho», que són l'avançada d'una nova expressió en la historieta espanyola dels vuitanta.

Com a últim fermall d'aquest Primer Saló del Còmic i la Il·lustració, en l'organització del qual hi ha hagut tota mena d'interessos contrapuntats, val la pena de destacar la figura del seu president, el gran dibuixant Jesús Blasco Monterde, amb el personatge més popular del qual, «Cuto», van aprendre d'emocionar-se els espanyols de la postguerra.

I això és tot en definitiva el primer intent d'un mitjà en desenvolupament majoritari, el còmic, al qual hem d'exigir més ambició en els seus continguts, capaç de facilitar el pas dels seus lectors a la narrativa general en totes les seves expressions.

